

загальнокультурну, туристичну, краєзнавчу обізнаність студента важливою складовою його підготовки як сучасного, кваліфікованого фахівця-географа.

Традиційно, розподілене керівництво різними змістовними частинами практики здійснює три особи. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює навчально-методичний керівник від кафедри фізичної географії та картографії, як правило це завідувач кафедри. Координація і контроль виконання індивідуального науково-дослідного завдання та огляду літератури за темою науково-дослідної роботи здійснюється науковими керівниками студентів. Виконання завдань безпосередньо на базі проходження практики координує та контролює керівник – фахівець даної галузі, призначений керівництвом установи зі складу працівників.

Керівники від баз практики своїм наказом можуть зараховувати студентів на конкретні робочі місця (посади), а за відсутності робочих місць – дублерами працівників, а також призначають керівників практики від установи. За наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади лише у випадку, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше п'ятдесяти відсотків часу відводиться на загально-професійну підготовку за програмою практики.

До проведення практики залучаються фахівці географічної та картографічної галузей, у тому числі під час відвідування установ, підприємств та організацій тощо.

Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується за індивідуальною темою науково-дослідної роботи студента, затвердженої на засіданні кафедри, самостійно студентом за консультацією наукового керівника, і входить до звіту з виробничої практики. У залежності від тематики науково-дослідної роботи студента, текстова частина супроводжується відповідними ілюстраціями (картами, схемами тощо).

Підведення підсумків практики відбувається після надання студентом усіх форм звітності, передбачених програмою практики, та захисту практики. Оцінка за практику розраховується на основі оцінювання виконання студентом всіх завдань практики, окремі завдання оцінюються винятково науковим керівником і керівником від бази практики. На захист, який проводиться в останній тиждень практики, кожен студент представляє: щоденник практики, оформлений відповідно до вимог; звіт з виробничої практики, у тому числі: виконання індивідуального науково-дослідного завдання; огляд літератури з теми науково-дослідної роботи студента.

Отже, виробнича практика студентів кафедри фізичної географії та картографії рівня бакалавр організована таким чином, що студенти набувають виробничих навичок, необхідних для майбутніх фахівців- географів, вчать проводити самостійні наукові дослідження, збирають у профільній організації матеріал за темою майбутньої кваліфікаційної роботи бакалавра, отримують консультації фахівців. Головним результатом є те, що студенти мають можливість зрозуміти, ким саме вони можуть і хочуть працювати, які знання та навички вже мають, а які необхідно вдосконалювати у майбутньому.

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ АГРАРНОГО КОЛЕДЖУ

М.М. Миколайчук
Україна

Постановка проблеми. В умовах модернізації державної системи освіти все більшого розповсюдження набуває орієнтація на інноваційний тип освіти. Сучасні освітні системи зацікавлені в педагогах, які орієнтовані на активну участь в інноваційній діяльності й творчих проектах, розробку й впровадження нових освітніх програм і педагогічних технологій. Сформувати особистість студента відповідно до вимог сучасності зможе спрямований на самоосвіту і саморозвиток педагога. Інноваційна діяльність педагога залежить від рівня його готовності до нестандартної діяльності, використання методик науково-дослідної роботи[2].

Принципово нові педагогічні ідеї і положення вимагають переорієнтації методичної роботи на пошук та розробку інноваційних шляхів розвитку всіх ланок і складових систем освіти, формування в освітньому середовищі справді нового педагогічного мислення на всіх рівнях педагогічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Як галузь педагогіки педагогічна інноватика є досить молодою наукою. У зарубіжній педагогіці дослідження інновацій започатковані в 60-х роках ХХ ст. і мають яскраво виражений прикладний характер. Здебільшого вони зосереджені на теоретичному обґрунтуванні, аналізі різноманітних аспектів інноваційних процесів у системі навчання і виховання, виробленні практичних рекомендацій щодо освоєння, впровадження новацій, забезпечення оптимального режиму функціонування інноваційних проектів і програм. Проблеми інновацій досліджують сербський педагог К. Ангеловські та англійські й американські педагоги Х. Барнет, Д. Гамільтон, Н. Грос, У. Кінгстон, Н. Лагервей, М. Майлз, А. Хаберман, Р. Хейвлок та ін. Орієнтація на нове, пошук і впровадження нового не є самоціллю педагогічної інноватики [3].

Аналіз інноваційної діяльності показує, що в їх практиці в основному впроваджуються технології, серед яких можна виділити: особистісно орієнтоване навчання та виховання, громадянську освіту, профільне навчання, технологію групової навчальної діяльності, теорію рівневої диференціації навчання, психолого-педагогічне проектування соціального розвитку особистості учнів, інформаційні технології, зберігаючі технології навчання, проєктивне навчання, теорію проблемного навчання, інтерактивні технології, технологію формування творчої особистості, театральну педагогіку, технологію навчання як дослідження, технологію гуманізації педагогічної діяльності, розвиток критичного мислення, технологію комплексно-цільового управління закладом освіти, теорію ігрових технологій, теорію раннього та інтенсивного навчання грамоті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз стану наукової розробки готовності педагога до науково-дослідницької та інноваційної діяльності дозволяє говорити про те, що поряд із певними успіхами у вирішенні окремих аспектів цієї проблеми в цілому досягнутий рівень не можна вважати задовільним. Зазначені дослідження стосуються головним чином загальноосвітньої школи та вузівського етапу підготовки педагогічних кадрів у системі неперервної освіти. Що ж до готовності педагогів аграрних коледжів до дослідницької діяльності, то наукові доробки у цьому напрямі фактично відсутні. Більш того, науково-дослідницька діяльність розглядається в більшості робіт авторів як важлива частина педагогічної підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності. Проблема готовності педагогів до науково-дослідної роботи та шляхів удосконалення його рівня до сих пір не привертала уваги вчених, більше того, не аналізувалися можливості педагогічного колективу у вирішенні проблеми інноваційної діяльності в процесі колективного пошуку [1].

Постановка завдання: визначити методологічний підхід до впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховний процес аграрних коледжів.

Основний виклад матеріалу. Інноваційне (лат. *innovatio* — оновлення, зміна) навчання — зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості. Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, здатність до передбачення на основі постійної переоцінки цінностей. Розвиток системи і змісту навчання в сучасному світі відбувається в контексті глобальних освітніх тенденцій, серед яких найпомітнішими є: масовий характер освіти та її неперервність як нова якість, значущість освіти для індивіда і суспільства, орієнтація на активне освоєння людиною способів пізнавальної діяльності, адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості, орієнтація навчання на особистість, забезпечення можливостей її саморозкриття [4].

Потреба в людях, готових до життя у постійно змінюваному соціумі, налаштованих і

здатних творити нове у своїй діяльності, покликана до життя і стимулює, прискорює інноваційні освітні процеси, вихід яких на новий рівень забезпечує стабільність і розвиток соціуму. Гуманістична спрямованість інноваційних процесів у системі освіти зумовлена співіснуванням і складними взаєминами в науковій педагогіці й педагогічній практиці традиційної наукової педагогіки, що орієнтована на об'єктивні закономірності виховання й має своїм головним джерелом наукові дослідження, і створюваної педагогами-новаторами педагогіки співробітництва.

Найбільш поширеною в коледжі є технологія розвивального навчання (Д. Ельконін, В. Давидов), яка сприяє формуванню активного, самостійного творчого мислення студентів і на цій основі поступового переходу в самостійне навчання. Також користуються популярністю інтерактивні технології (О. Пометун, Л. Пироженко), які залучають всіх студентів до активної взаємодії. Залежно від мети заняття, форм організації навчальної діяльності використовуються інтерактивні технології, технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань. Найчастіше використовуються при викладанні економічних дисциплін (економіка підприємств, менеджмент). Застосуванню підлягає і технологічний концепт проектних технологій (К. Баханов., В. Гузєєв., І. Єрмаков, О. Пехота), що орієнтує студентів на дієвий спосіб здобуття нових знань у контексті конкретної ситуації та їх використання на практиці. Використовується метод проектів, який у сучасних умовах трансформувався у проектну систему організації навчання, за якою студенти набувають знань і навичок у процесі планування й виконання дослідницьких проектів. Методологічний підхід особистісно орієнтованого навчання (І. Якиманська, О. Савченко, С. Подмазін), який є головною навчально-виховною ідеєю в коледжі, створює оптимальні умови для розвитку й становлення особистості як суб'єкта діяльності і суспільних відносин, яка будує свою діяльність і стосунки відповідно до стійкої ієрархічної системи гуманістичних і буттєвих особистісних цінностей. Інформаційні технології навчання підвищують ефективність усіх вищезазначених технологій, і надають доступ студентам до нетрадиційних джерел інформації, створюючи можливості для творчої діяльності, формування професійних навиків, а також реалізації нових форм та методів навчання [5].

Література

1. Алексєєва Л. М. Інноваційні технології як ресурс експерименту / Л. М. Алексєєва // Учитель. - 2004. - № 3. - С. 28. .
2. Башук Любов. Стан готовності вчителів лицю до дослідження проблем інноваційної діяльності в умовах профільної освіти / Л. Башук // Наукові записки, серія: Педагогічні науки, Випуск 107_1.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академ. Видавництво, 2004. – 351с.
4. Пугачова Н. Б. Джерела інновацій загальноосвітнього закладу / Н. Б. Пугачова // Завуч. - 2005. - № 3. - С.29.
5. Раченко И. П. Нот учителя. – М.: Просвещение, 1982. – 208 с.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ (НА ПРИКЛАДІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ)

*Л.Л. Мироненко
м. Полтава, Україна*

Нещодавно, мандруючи сторінками Інтернету, я наштовхнувся на цікаві цифри. За даними центру гуманітарних технологій в рейтингу країн світу за рівнем освіти Україна знаходиться на 85 місці з 182 країн. Добре це чи погано, в кожного своя думка. Для мене – вчителя географії з десятирічним стажем роботи, ця цифра зовсім невтішна, враховуючи, що позаду залишаються в основному країни Африки та Азії, що не виділяються своїм економічним розвитком. Незважаючи на складні соціально-економічні та політичні процеси,